

طراحی بهینه‌ی مونومان‌های شهری

سید رضا شاه مرتضی ئی*

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

Shahmortezae@yahoo.com

چکیده

این پژوهش به بررسی و تحلیل ویژگی‌های معماری مونومان‌های شهری می‌پردازد. نظر به اینکه اطلاعات موجود درباره طراحی معماری مونومان‌های شهری اندک بوده، این تحقیق می‌تواند در این زمینه مفید واقع گردد. هدف از انجام بررسی، رسیدن به راهکارهایی برای طراحی بهینه‌ی مونومان‌های شهری به منظور رسیدن به تاثیر گذاری حداکثری و هدفمند شدن طراحی می‌باشد. پرسش این تحقیق این است که چگونه فاصله قرارگیری مخاطب در فضایی پیرامونی مکان مونومان بر ادراک او از محیط تاثیر گذار می‌باشد، لذا در نحوه دریافت اطلاعات انسان از محیط مونومان باید چگونگی ادراک بصری مورد بررسی قرار گیرد. روش

تحقیق توصیفی - تحلیلی بوده و اطلاعات نیز از طریق اسناد جمع آوری شده است. نتایج بررسی نمونه های موردنی نشان می دهد که فاصله قرارگیری مخاطب از مکان مونومان بر ادراک او از محیط موثر بوده است و در این تحقیق سعی بر آن شده است که از این تاثیر در طراحی بهینه‌ی مونومان های شهری استفاده نمود.

واژگان کلیدی: مونومان- حریم مونومان- ادراک بصری- خیابان- عابر پیاده

۱ _ مقدمه

امروزه در بسیاری از کشورها، در راستای رسیدن به اهداف کاربردی و زیبایی شناسانه در فضاهای شهری، هنرهای عمومی را در این فضاهای خوبی نشانده اند و البته یکی از مهمترین این هنرها طراحی و ساخت مونومان های شهری است؛ در این راستا به اقدامات گوناگونی دست زده اند. مونومان های شهری، هنر را به میان مردم می آورند، از این رو می توانند مردم را با سبک های هنری قدیمی یا جدید آشنا سازند و بر دانش هنری و سواد بصری آنها بیافزایند، به گفته آلدو روSSI بندهای یادبودی، نشانه های خواست جمعی ای هستند که توسط معماری بیان گردیده باشند. اینها به نظر می آید که می خواهند خود را چون عناصر برتر شهری ابراز نمایند. یادمانها در حقیقت نقاط ثابتی در دینامیزم رشد شهر به شمار می آیند. یادمانها عملاً در طی تاریخ، عملکرد خود را با رها تغییر می دهند ولی نمای آنها به صورت عناصر مهم سیمای شهر، در خاطره جمعی مردم حفظ می شود. در اینجا نمونه هایی موفق از مونومان های شهری، که در خود حاوی نکاتی آموزنده هستند، عرضه می گردد، استفاده از نشانه های بومی و سنتی در فرم و ساختار مونومان ها و اهمیت دادن به عملکرد از ویژگی های بارزی است که می تواند در تجزیه و تحلیل مونومان در این تقسیم بندی به کار آید.

۲ _ حریم مونومان :

حریم مونومان به مفهوم ناحیه ای است که توسط مردم درک می شود، فضایی پیرامونی مکان مونومان است در محیطی به شعاع فاصله آخرین مانع بصری تا مرکزیت مونومان که در آن مخاطب مونومان بتواند خود را در قلمرو مونومان حس کند. قلمرو با یک مکان، هویت روان شناختی می نماید و با احساس مالکیت و ترکیب کالبدی به صورت نماد در می آید.